Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling
Behandelaar: Nouta, Catrinus
Telefoonnummer: 450

Voorstelnr. 1988
Barneveld, 21 februari 2022
Portefeuillehouder: D.J. Dorrestijn-Taal

☒Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct:

☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Green Deal Zorginstellingen Foodvalley**

Gevraagde beslissing:
1. Instemmen met ondertekening convenant Green Deal Zorginstellingen FoodValley en de ondertekening te mandateren aan wethouder D. Dorrestijn.
2. Instemmen met een terughoudende opstelling door Omgevingsdienst de Vallei met betrekking tot toezicht op energiebesparing (handhavingsbevoegdheid college).

1. Inleiding
Gemeente Ede heeft gemeenten Barneveld, Nijkerk, Wageningen en Scherpenzeel benaderd om aan te sluiten bij het Convenant Green Deal Zorginstellingen Food Valley. De Green Deal Zorginstellingen Food Valley is een beoogd samenwerkingsverband tussen de zorgaanbieders in regio Food Valley, gemeente Ede, gemeente Barneveld, gemeente Nijkerk, gemeente Wageningen, gemeente Scherpenzeel Omgevingsdienst de Vallei, provincie Gelderland en het Milieuplatform Zorgsector. Het convenant is een intentieverklaring van de betrokken partijen om, vanuit eigen verantwoordelijkheid, gezamenlijk invulling te geven aan het Klimaatakkoord.

Het convenant is gericht op verduurzaming en vermindering van CO2-uitstoot in brede zin. Zo is er niet alleen focus op energiebesparing en duurzame opwek, maar onder andere ook op het tegengaan van voedselverspilling (circulaire economie). Daarnaast zal Omgevingsdienst de Vallei terughoudend zijn bij het toezicht op energiebesparing, omdat de zorginstellingen de intentie uitspreken om binnen twee jaar (minimaal) te voldoen aan de geldende wetgeving.

2. Beoogd effect
- Deelnemende zorginstellingen nemen verantwoordelijkheid en zetten concrete verduurzamingsstappen die passen binnen het Klimaatakkoord.
- Binnen het netwerk kunnen zorginstellingen (van elkaar) leren en gezamenlijk stappen zetten naar duurzame bedrijfsvoering.

3. Argumenten

1.1 Zorginstellingen nemen eigen verantwoordelijkheid en de gemeente geeft hiervoor de ruimte
In deze sector gaat erg veel energie om (denk bijvoorbeeld aan Ziekenhuis de Gelderse Vallei) en er zijn dus behoorlijk slagen te maken. Via de Green Deal worden hierover afspraken gemaakt. De zorginstellingen behalen binnen twee jaar na ondertekening het bronzen niveau van de Milieuthermometer Zorg voor een of meer grote locaties (>30 cliënten). Los van energiebesparing en duurzame opwek van energie is bijvoorbeeld ook het tegengaan van voedselverspilling (circulaire economie) onderdeel van de Milieuthermometer Zorg. Op het gebied van energiebesparing zeggen de zorginstellingen dus toe dat er binnen twee jaar wordt voldaan aan de geldende regelgeving. De gemeente spreekt met het ondertekenen van het convenant haar vertrouwen in de aanpak uit en is in deze periode terughoudend met energietoezicht.

1.2 Het convenant draagt bij aan klimaats- en beleidsdoelen
De intentie van de zorginstellingen om te verduurzamen is gericht op beperken van CO2-uitstoot in brede zin. Het raakt daarmee meerdere doelen binnen het programma Duurzaamheid.

1.3 Deelnemers leren over verduurzamen en van elkaar. Dit is input voor toekomstige aanpak voor ondersteuning van ondernemers
De zorginstellingen hebben primair zelf de verantwoordelijkheid voor het verduurzamen. Ze krijgen via het convenant wel handvatten aangereikt. Gemeente Ede zal als procesbegeleider twee tot vier keer per jaar kennisplatformbijeenkomsten organiseren en de zorgaanbieders faciliteren met inhoudelijke expertise. Daarnaast krijgen de instellingen een energiescan aangeboden die hen van inhoudelijke kennis voorziet.

De gemeenten krijgen door aan te sluiten inzicht in de behoeften van bedrijven en vergroten hun ondernemersnetwerk. Op basis van deze inzichten kan een toekomstige aanpak voor ondersteuning ontwikkeld worden.

4. Kanttekeningen
Wanneer niet alle regiogemeenten deelnemen aan het convenant zal de reguliere aanpak van energietoezicht van die gemeente plaatsvinden. Binnen de regiogemeenten kan dan een verschil in aanpak ontstaan.

5. Financiën
Dit voorstel heeft geen financiele consequenties.

6. Uitvoering
Provincie Gelderland heeft in navolging van de Green Deal Zorginstellingen in o.a. Arnhem zorginstellingen in de Food Valley benaderd. Er bleek veel animo te zijn om gezamenlijk, vanuit eigen verantwoordelijkheid, aan de slag te gaan met verduurzaming. Gemeente Ede is benaderd door provincie Gelderland om zich aan te sluiten bij het netwerk en daarbij de rol van procesbegeleider op zich te nemen.

Gemeente Ede zal als procesbegeleider twee tot vier keer per jaar kennisplatformbijeenkomsten organiseren en de zorgaanbieders faciliteren met inhoudelijke expertise. De provincie Gelderland subsidieert deels een energiescan. De betrokken zorginstellingen gaan ieder vanuit eigen verantwoordelijkheid gezamenlijk aan de slag. De primaire verantwoordelijkheid om te verduurzamen ligt bij de zorginstellingen zelf.
Provincie Gelderland subsidieert deels een energiescan. De scans worden uitgevoerd door Milieuplatform Zorg die de zorginstellingen van inhoudelijke kennis voorziet. De manier van ondersteunen van bedrijven in verduurzaming, zoals voorgesteld in het convenant, kan dienen als pilot. Omgevingsdienst de Vallei is terughoudend met het toezicht op energiebesparing gedurende de looptijd van het convenant (2021-2023).

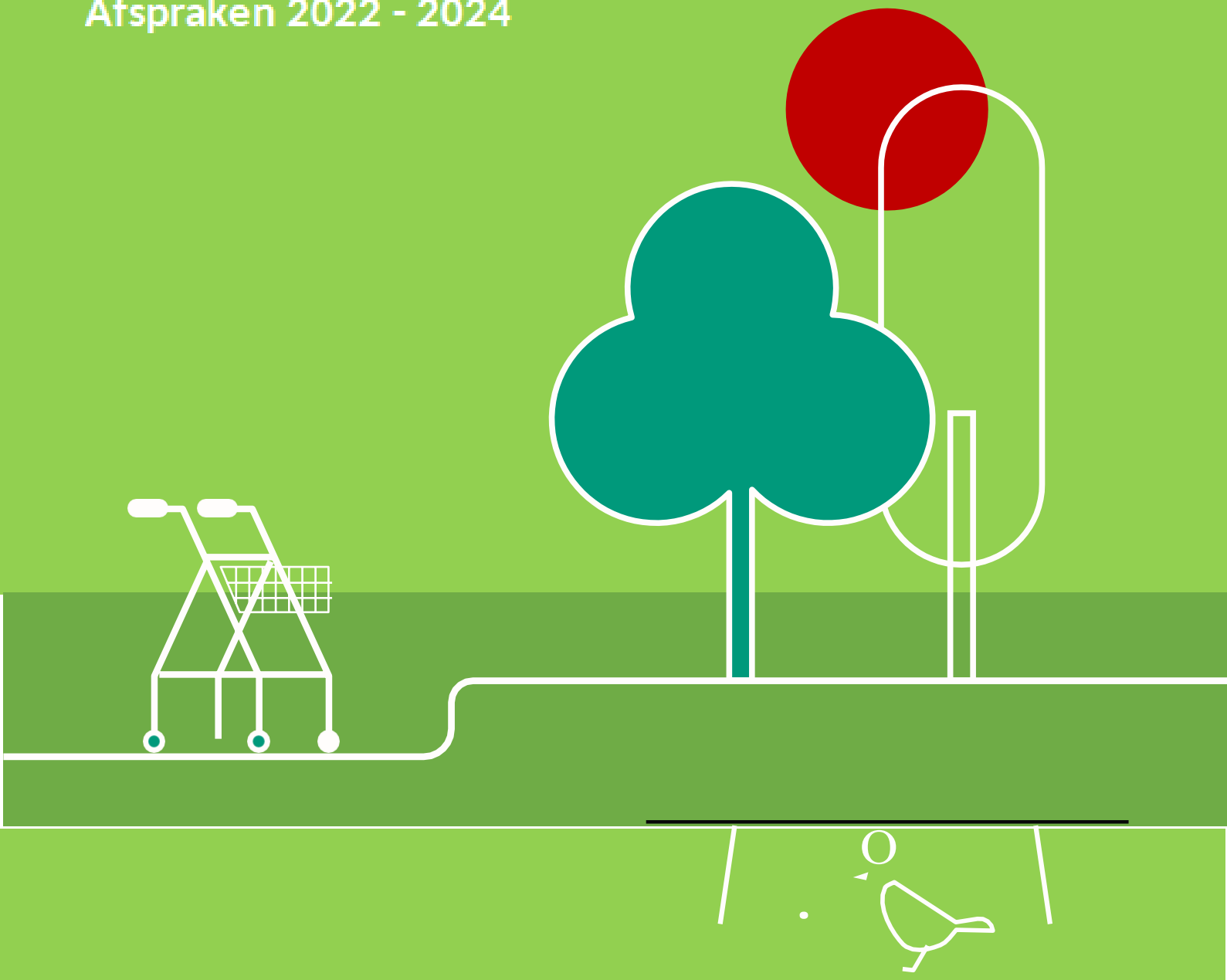
Gemeente Barneveld zal als bevoegd gezag / opdrachtgever Omgevingsdienst de Vallei betrekken bij de keuze voor de terughoudende opstelling met betrekking tot toezicht op energiebesparing bij de deelnemende zorginstellingen. De Omgevingsdienst de Vallei schaart zich achter het initiatief.

Voor rondom het tekenmoment in februari 2022 zal er in overleg met de afdeling Communicatie een plan gemaakt worden om positieve aandacht te schenken aan de samenwerking.

7. Bijlagen
1. Convenant Green Deal Duurzame Zorg Foodvalley - afspraken 2022-2024

Green Deal Duurzame Zorg Foodvalley

Afspraken 2022 - 2024

Inleiding

De zorgaanbieders in Foodvalley regio, gemeente Ede, de Omgevingsdienst De Vallei (Oddevallei), provincie Gelderland en het Milieuplatform Zorgsector willen, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, samen invulling geven aan de afspraken uit het Klimaatakkoord van 2019 en het rijksbeleid voor een breed gedragen, toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid en een route naar een circulaire bedrijfsvoering. Door energie te besparen, efficiënter met grondstoffen, afval en water om te gaan en te kijken naar voedselverspilling en de vervoersbewegingen van personeel worden de milieuprestaties van de organisaties verbeterd. Daarom sluiten zij met elkaar deze Green Deal met afspraken. Samen bereik je meer dan alleen. Deze Green Deal ligt in lijn met een landelijke Green Deal Zorg 2.0 die wordt gesteund door onder andere het Ministerie van VWS, de zorgbranches, de verzekeraars en de banken.

De partners in de Green Deal Zorg Foodvalley zijn:

- Gemeente Ede
- Provincie Gelderland
- Omgevingsdienst De Vallei (Oddevallei)
- Milieuplatform Zorgsector
- Gemeenten Wageningen, Nijkerk en Scherpenzeel

De zorginstellingen:

- Ziekenhuis Gelderse Vallei
- Zorggroep Ena
- Opella
- Quarijn
- Zideris
- Gelderhorst
- Zinzia
- Vilente
- Beweging 3.0

meer dan alleen.

Overwegingen

a. De gemeente Ede (en gemeenten Wageningen, Nijkerk en Scherpenzeel) en de provincie Gelderland hebben duurzaamheid hoog in het vaandel staan en zetten vol in op de energietransitie met als doel in 2050 onafhankelijk te zijn van fossiele brandstoffen. Dat kunnen de overheden niet alleen, daar zijn bedrijven, bewoners, zorginstellingen en andere maatschappelijke organisaties bij nodig.

b. Om onze welvaart ook voor toekomstige generaties te behouden is het nodig om de belasting van het milieu en de afhankelijkheid van fossiele energie en schaarse grondstoffen te verminderen.

c. De gemeenten verwachten dat door het verlagen van de regeldruk en door het stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid organisaties deze ruimte benutten voor een eigen planmatige invoering van energiebesparingen.

d. Kennis opdoen en kennis uitwisselen is belangrijk bij het realiseren van gezamenlijke duurzaamheidsambities.

e. De partijen realiseren zich dat zij een relevant aandeel milieubelasting veroorzaken en spannen zich in deze zoveel mogelijk te beperken door te streven naar duurzame bedrijfsvoering.

f. Onderzoek wijst uit dat in verpleeg- en verzorgingshuizen 25% energie te besparen is.

g. Partijen zijn zich bewust dat ook duurzaamheidsmaatregelen deel uitmaken van de bedrijfsvoering.

h. Het Milieuplatform Zorgsector heeft een handzaam instrument ontwikkeld, de Milieuthermometer Zorg, om de milieuprestaties en het milieumanagement van instellingen goed in beeld te krijgen en structureel te verbeteren. Organisaties kunnen de verbeteringen zichtbaar maken met het verwerven van bronzen, zilveren of gouden niveau van de Milieuthermometer.

i. Het Milieuplatform Zorgsector heeft een voorbeeld routekaart CO2 reductie ontwikkeld waarmee instellingen de route naar 2030 voor (49%) CO2 reductie in kunnen aangeven voor het vastgoed. Gebruik van deze routekaart is met de brancheorganisaties ActiZ, VGN en de Nederlandse GGZ afgesproken.

De partijen spreken af:

1: De zorginstellingen:

1. Binnen twee jaar na ondertekening van de Green Deal het bronzen niveau van de Milieuthermometer Zorg voor mimimaal één grote locatie(> 30 clienten) te hebben behaald;
2. Onderdeel van de Milieuthermometer Zorg niveau brons is het invullen van de portefeuille routekaart CO2 reductie voor het eigen en het gehuurde vastgoed. Hierin komen de haalbare stappen te staan voor CO2 reductie voor de periode 2020-2030 met een doorkijk naar 2050;
3. Wanneer niveau brons is behaald wordt er gekeken naar vervolgstappen die leiden tot verdere duurzame innovaties;
4. De informatie over de Milieuthermometer Zorg te delen met medewerkers, klanten, leveranciers en partners;
5. De kennisplatformbijeenkomsten bij te wonen. Deze worden twee tot vier keer per jaar georganiseerd door gemeente Ede;
6. Jaarlijks in oktober aan gemeente Ede en ODdeVallei verslag te doen van de stand van zaken van het invoeringsproces van de Milieuthermometer. De gemeente zal u daarvoor jaarlijks benaderen;
7. Deelname aan de Green Deal ontslaat de zorginstellingen niet van de wettelijke Informatieplicht Energiebesparing. Hierin is vastgelegd dat midden- of grootverbruikers moeten rapporteren in het eLoket van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) welke energiemaatregelen ze hebben uitgevoerd.

2: De gemeenten Ede, omgevingsdienst ODdeVallei en provincie Gelderland:

1. Bij de uitoefening van haar taken als bevoegd gezag de afspraken in deze Green Deal, het doel en de intentie daarvan als uitgangspunt te hanteren en daarmee de organisaties, gedurende de looptijd van het traject de ruimte te geven voor een eigen planmatige invoering van de Milieuthermometer Zorg;
2. Terughoudend te zijn voor wat betreft handhaving op energie thema's bij organisaties uit de gezondheidssector die de Green Deal ondertekenen;
3. Dat bij organisaties die niet aanhaken bij de Green Deal het reguliere toezichtregiem van toepassing blijft;
4. Medeoverheden en de regionale kringen te betrekken bij het overleg over duurzame bedrijfsvoering in de zorg door ervaringen te delen in de uitoefening van haar taken als bevoegd gezag en de afspraken in dit convenant;
5. Zorgaanbieders te faciliteren met inhoudelijke expertise over bestaande en nieuwe thema's voor een duurzame bedrijfsvoering in de zorg en begeleiding aanbieden bij het implementeren van de Milieuthermometer Zorg;
6. Zorgaanbieders een energiescan aanbieden voor een nader te selecteren locatie.
7. Twee tot viermaal per jaar een kennisplatformbijeenkomst te organiseren waarin de zorgaanbieders kennis over duurzame bedrijfsvoering kunnen vergaren en onderling delen.
8. Als provincie Gelderland financieel bij te dragen aan de Green Deal en de Green Deal Foodvalley e.o uit te dragen en te promoten in andere regio's.

3: Milieuplatform Zorgsector:

1. De deelnemers ondersteunt met hulpmiddelen en helpdesk voor het werken met de Milieuthermometer Zorg;
2. De deelnemers op de hoogte houdt van de ontwikkelingen van de landelijke Green Deal Zorg 2.0.

Duur

De looptijd van dit convenant is twee jaar ingaande op de datum van ondertekening van dit convenant.

Aldus overeengekomen en ondertekend op

23 februari 2022

Ziekenhuis Gelderse Vallei

Dhr. A. Hakbijl, raad van bestuur

Opella

Dhr. K. Hazelaar, raad van bestuur

Zorggroep Ena

Mevr. T. de Kroon, raad van bestuur

Quarijn

Dhr. ????, raad van bestuur

Zideris

Dhr. W. Schimmel, senior projectleider

Gelderhorst

Mevr. Judith Reiff, bestuursvoorzitter

Zinzia

Dhr. Hans Somer, bestuurder

Vilente

Dhr. T. Poos, directeur zorg

Beweging 3.0

Dhr.M. van Akkeren, bestuurder

Beweging 3.0

Gemeente Ede

Dhr. L. Meijer, wethouder duurzaamheid

Provincie Gelderland

Dhr. J. van der Meer, gedeputeerde klimaat en energie

Omgevingsdienst de Vallei

Dhr. H.J. Baakman , directeur

Milieuplatform Zorgsector

Dhr. A.B. van Engelen, directeur

Gemeente Nijkerk

Dhr. H. Dijksterhuis, wethouder duurzaamheid

Gemeente Wageningen

Dhr. P. de Haan, wethouder duurzaamheid

Gemeente Scherpenzeel

Mw. H. van Dijk, wethouder duurzaamheid

Regio Foodvalley